2023/2668

30.11.2023

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2668

af 22. november 2023

om ændring af direktiv 2009/148/EF om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 153, stk. 2, litra b), sammenholdt med artikel 153, stk. 1, litra a),

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ([2]),

efter den almindelige lovgivningsprocedure ([3]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/148/EF ([4]) har til formål at beskytte arbejdstagere mod farer for deres sikkerhed og sundhed som følge af at være udsat for asbest under arbejdet. Et ensartet niveau for beskyttelse mod farer i forbindelse med erhvervsmæssig eksponering for asbest er fastsat i nævnte direktiv ved hjælp af en ramme af generelle principper, der gør det muligt for medlemsstaterne at sikre konsekvent anvendelse af minimumskravene. Formålet med disse minimumskrav er at beskytte arbejdstagerne på EU-plan, mens medlemsstaterne kan fastsætte strengere bestemmelser.

(2) Bestemmelserne i dette direktiv bør ikke berøre de bestemmelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF ([5]), der er gunstigere for arbejdstagerne, hvad angår sundhed og sikkerhed under arbejdet.

(3) Asbest er et meget farligt kræftfremkaldende stof, som stadig påvirker adskillige økonomiske sektorer såsom bygningsrenovering, råstofudvinding, affaldshåndtering og brandbekæmpelse, hvori arbejdstagerne er i stor fare for eksponering. Asbest klassificeres som kræftfremkaldende i kategori 1A i henhold til del 3 i bilag VI til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 ([6]). I henhold til de europæiske statistikker over erhvervssygdomme er det langt den vigtigste årsag til erhvervsbetinget kræft, idet helt op til 78 % af de erhvervsbetingede kræftformer i medlemsstaterne anerkendes som værende relateret til eksponering for asbest. Når luftbårne asbestfibre indåndes, kan de føre til alvorlige sygdomme såsom mesotheliom og lungekræft, og de første sygdomstegn kan i gennemsnit tage 30 år fra eksponeringstidspunktet om at vise sig, hvilket i sidste ende fører til arbejdsrelaterede dødsfald. Dette direktiv finder derfor anvendelse på alle aktiviteter, herunder bygge- og anlægsarbejde, renoverings- og nedrivningsarbejde, affaldshåndtering, udvinding og brandslukning, hvorunder arbejdstagerne under deres arbejde udsættes for eller kan blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer.

([1]) EUT C 100 af 16.3.2023, s. 118.
([2]) EUT C 188 af 30.5.2023, s. 70.
([3]) Europa-Parlamentets holdning af 3.10.2023 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 23.10.2023.
([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/148/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af arbejdstagere mod farerne ved under arbejdet at være udsat for asbest (EUT L 330 af 16.12.2009, s. 28).
([5]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF af 29. april 2004 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at blive eksponeret for kræftfremkaldende stoffer, mutagener eller reproduktionstoksiske stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF) (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 50).
([6]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

(4) I overensstemmelse med tilgangen »Sundhed i alle politikker« har beskyttelsen af arbejdstagernes sundhed mod eksponering for asbest en tværgående dimension og er relevant for en lang række EU-politikker og -aktiviteter, navnlig på miljøområdet, hvor Unionens indsats bl.a. skal bidrage til beskyttelsen af menneskers sundhed. Unionen har også en vigtig rolle at spille på internationalt plan med hensyn til at gå foran med et godt eksempel i forbindelse med forebyggelse af asbestrelaterede sygdomme og samarbejde med andre internationale organisationer og tredjelande om at opnå et globalt forbud mod asbest. Herudover finder dette direktiv anvendelse i synergi med andre EU-initiativer.

(5) Der findes former for eksponering for asbest, som ikke er en følge af den aktive håndtering af asbest. Sådanne former for eksponering omfatter passiv eksponering, hvor arbejdstagere, som enten arbejder tæt på en person, der arbejder med asbestholdige materialer, eller i lokaler, hvor asbestholdige materialer nedbrydes i bygningskonstruktioner, udsættes for asbest, og sekundær eksponering, hvor personer udsættes for asbestfibre, som personer, der er udsat for erhvervsmæssig eksponering, bringer med sig hjem, hovedsageligt i tøj eller hår. Både passiv og sekundær eksponering kan have betydelig indvirkning på sundheden. Selv om alle former for asbest er blevet forbudt i Unionen, findes der stadig asbest i visse strukturer, navnlig i bygninger, der blev opført før forbuddet, hvilket kan føre til både erhvervsmæssig og ikkeerhvervsmæssig eksponering, hvis asbestholdige materialer i bygningen forstyrres eller beskadiges. Det er derfor fortsat bydende nødvendigt at undgå eksponering for asbest i en hvilken som helst form. Med hensyn til arbejdstageres passive eksponering for asbest kræves det i Rådets direktiv 89/391/EØF ([7]) og i direktiv 2009/148/EF, at arbejdsgivere er i besiddelse af en vurdering af alle sikkerheds- og sundhedsmæssige risici for arbejdstagerne under arbejdet ved at identificere potentielle farer, herunder farer, der hidrører fra passiv eksponering for asbest, og indføre de nødvendige forebyggende og beskyttende foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed, idet princippet om forebyggelse af risici altid er den primære foranstaltning at gennemføre. For så vidt angår sekundær eksponering for asbest eller asbestholdige materialer, udgør de krav vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, der er fastsat i dette direktiv, vigtige midler til at undgå en sådan eksponering.

(6) Kvinder er særligt sårbare over for visse typer eksponering for asbest, herunder sekundær eksponering. Den kønsrelaterede fordeling af opgaver på arbejdspladsen udgør en risikofaktor for overvågningen, diagnosticeringen, behandlingen og anerkendelsen af asbestrelaterede sygdomme. Det er derfor afgørende at tage højde for kønsbetingede forskelle med hensyn til eksponering for asbest og sundhedskomplikationer som følge af en sådan eksponering for bedre at kunne forebygge og opdage sygdomme forårsaget af en sådan eksponering.

(7) Som følge af ny videnskabelig og teknologisk udvikling på området er der mulighed for at forbedre beskyttelsen af arbejdstagere, der udsættes for asbest, og dermed mindske sandsynligheden for, at udsatte arbejdstagere pådrager sig asbestrelaterede sygdomme. Da asbest er et kræftfremkaldende stof uden nedre grænse, er det ikke videnskabeligt muligt at identificere et niveau, under hvilket eksponering ikke vil medføre sundhedsskadelige virkninger. I stedet kan der etableres et eksponeringsrisikoforhold, som gør det lettere at fastsætte en grænseværdi for erhvervsmæssig eksponering (grænseværdi) ved at tage hensyn til et acceptabelt niveau for overrisiko. Som følge heraf bør grænseværdien og målingsmetoden for asbest revideres for at reducere risikoen ved at sænke eksponeringsniveauerne og herved beskytte arbejdstagerne bedre mod arbejdsrelaterede kræftsygdomme.

(8) Undtagelsen fra visse bestemmelser i direktiv 2009/148/EF for sporadisk eksponering og lav eksponering, som fastsættes i nævnte direktiv, bør ikke finde anvendelse på et kræftfremkaldende stof uden nedre grænse såsom asbest, hvad angår de krav om registrering af eksponering og lægetilsyn, der er fastsat i nævnte direktiv.

(9) Den europæiske kræfthandlingsplan, der blev forelagt i Kommissionens meddelelse af 3. februar 2021, støtter behovet for en indsats inden for beskyttelse af arbejdstagerne mod kræftfremkaldende stoffer. Bedre beskyttelse af arbejdstagere, der udsættes for asbest, er også vigtig i forbindelse med den grønne omstilling og gennemførelsen af den europæiske grønne pagt, herunder navnlig renoveringsbølgen for Europa, der blev lanceret i Kommissionens meddelelse af 14. oktober 2020. Borgernes anbefalinger inden for rammerne af konferencen om Europas fremtid, der løb fra april 2021 til maj 2022, fremhævede også betydningen af rimelige arbejdsvilkår, navnlig revisionen af direktiv 2009/148/EF.

([7]) Rådets direktiv 89/391/EØF af 12. juni 1989 om iværksættelse af foranstaltninger til forbedring af arbejdstagernes sikkerhed og sundhed under arbejdet (EFT L 183 af 29.6.1989, s. 1).

(10) Inden for rammerne af renoveringsbølgen for Europa, hvis formål er at dekarbonisere bygninger, bekæmpe energifattigdom og styrke Unionens suverænitet gennem energieffektivitet, er det afgørende, at sikker fjernelse og bortskaffelse af asbestholdige materialer bliver prioriteret, eftersom reparation, vedligeholdelse, indkapsling eller forsegling kan bevirke, at fjernelsen udskydes, hvilket igen kan forlænge risikoen for, at arbejdstagere eksponeres. Arbejdsgivere bør derfor, når de vurderer, om en aktivitet indebærer eller kan indebære en risiko for eksponering for asbest eller asbestholdige materialer, betragte fuldstændig fjernelse af asbest som den foretrukne løsning frem for enhver anden håndteringsaktivitet, når dette er muligt og gavnligt for beskyttelsen af arbejdstagerne. Desuden skal arbejdstagere, der er eller kan forventes at blive eksponeret for asbest, hurtigst muligt uddannes. For at sikre minimumskrav til uddannelse af høj kvalitet bør der i et bilag til direktiv 2009/148/EF fastsættes minimumskrav til uddannelse, herunder specifikke krav vedrørende arbejdstagere i virksomheder, der er specialiserede i at fjerne asbest.

(11) En bindende grænseværdi for asbest, som ikke må overskrides, er et vigtigt element i den generelle ordning for beskyttelse af arbejdstagerne, der er indført ved direktiv 2009/148/EF, ud over passende risikohåndteringsforanstaltninger og tilvejebringelse af passende åndedrætsværn og andre personlige værnemidler.

(12) Den grænseværdi for asbest, der er fastsat i direktiv 2009/148/EF, bør revideres i lyset af Kommissionens evalueringer og den seneste videnskabelige dokumentation og tekniske data. Der er behov for styrkede forebyggelses- og beskyttelsesforanstaltninger for at gennemføre denne reviderede grænseværdi i medlemsstaterne.

(13) Der bør fastsættes en revideret grænseværdi i dette direktiv i lyset af de foreliggende oplysninger, herunder ajourført videnskabelig dokumentation om sundhedsvirkninger og tekniske data, baseret på en grundig vurdering af de socioøkonomiske virkninger og tilgængeligheden af måleprotokoller og -teknikker for eksponering på arbejdspladsen. Disse oplysninger bør baseres på udtalelser fra Udvalget for Risikovurdering under Det Europæiske Kemikalieagentur, der er nedsat ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ([8]), og på udtalelser fra Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhed på Arbejdspladsen (ACSH), der er nedsat ved Rådets afgørelse af 22. juli 2003 ([9]).

(14) Med de aktuelt tilgængelige teknologier til måling af asbestfibre er det ikke muligt at foretage målinger af meget lave koncentrationer, når der tælles tynde fibre. For at sikre et højt niveau for beskyttelse af arbejdstagernes sundhed samtidig med at der tages behørigt hensyn til mulighederne for at måle, når sådanne teknologier anvendes, er det derfor nødvendigt at træffe et valg mellem at tælle tynde fibre eller at anvende lave koncentrationsgrænser. Nogle medlemsstater har valgt en lavere grænseværdi uden at tælle tyndere fibre, mens andre har valgt en højere grænseværdi, hvor der tælles tynde fibre. Med henblik på at sikre en afbalanceret tilgang bør der fastsættes forskellige grænseværdier afhængigt af den fiberstørrelse, der tages i betragtning med henblik på måling af asbestfibre i luften, nemlig fibre med en bredde på mellem 0,2 og 3 mikrometer samt, fra tidspunktet for den teknologiske overgang til elektronmikroskopi, fibre med en bredde på mindre end 0,2 mikrometer.

(15) Under hensyntagen til den relevante videnskabelige ekspertise og en afbalanceret tilgang, der samtidig sikrer tilstrækkelig beskyttelse af arbejdstagerne på EU-plan, bør der fastsættes reviderede grænseværdier, som afhængigt af den fiberoptællingsmetode, der anvendes i en konkret medlemsstat, bør være lig med 0,002 fibre pr. cm^3, når der tælles fibre med en bredde på mellem 0,2, og 3 mikrometer eller 0,01 fibre pr. cm^3, når der også tælles fibre med en bredde på mindre end 0,2 mikrometer, som et tidsvægtet gennemsnit (TWA) på otte timer.

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).

([9]) Rådets afgørelse af 22. juli 2003 om nedsættelse af et rådgivende udvalg for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen (EUT C 218 af 13.9.2003, s. 1).

(16) Kommissionen har gennemført en høring i to faser af arbejdsmarkedets parter på EU-plan i overensstemmelse med artikel 154 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Den har også hørt ACSH, som har vedtaget en udtalelse, der indeholder oplysninger, som kan danne grundlag for en vellykket gennemførelse af de reviderede grænseværdimuligheder. Europa-Parlamentet vedtog den 20. oktober 2021 en beslutning ([10]), hvori det opfordrede til et forslag om ajourføring af direktiv 2009/148/EF med henblik på at styrke Unionens foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagere mod truslen fra asbest.

(17) Selv om optisk mikroskopi ikke giver mulighed for at tælle de tyndeste sundhedsskadelige fibre, er det i øjeblikket den mest anvendte metode til regelmæssig måling af asbest. Da det er muligt at måle en grænseværdi svarende til 0,01 fibre pr. cm^3 med fasekontrastmikroskopi (PCM), er der ikke behov for en overgangsperiode for gennemførelsen af denne grænseværdi. I overensstemmelse med udtalelsen fra ACSH bør der anvendes en mere moderne og mere følsom metode baseret på elektronmikroskopi eller enhver anden metode, der giver tilsvarende eller mere nøjagtige resultater, samtidig med at der tages hensyn til behovet for en passende periode til teknisk tilpasning og for større overensstemmelse mellem de forskellige metoder, der i øjeblikket anvendes i Unionen. For at give tilstrækkelig tid til at opfylde de nye krav med hensyn til måling af asbestfibre bør der være en gennemførelsesperiode på seks år. Kommissionen har gode forudsætninger for at støtte og lette medlemsstaternes arbejde i forbindelse med erstatning af metoden, navnlig gennem udarbejdelse af retningslinjer.

(18) Målingen af asbestfibre i luften ved hjælp af analysemetoder, der bygger på elektronmikroskopi ville udgøre en betydelig forbedring med hensyn til overvågningen af asbest, da det vil gøre det muligt at tælle tyndere fibre. Overgangen til elektronmikroskopi eller til enhver anden metode, som giver tilsvarende eller mere nøjagtige resultater, kan resultere i, at der identificeres betydeligt flere fibre, end det er muligt at opdage ved hjælp af PCM. Medlemsstaterne og arbejdsgiverne har behov for tid til at opbygge erfaring med fibertælling ved hjælp af elektronmikroskopi, til at gennemføre forbedrede forebyggende foranstaltninger og til at indsamle nye eksponeringsdata som følge af den kombinerede anvendelse af grænseværdien og metoden baseret på elektronmikroskopi. Denne erfaring vil være vigtig for at bane vejen for en vurdering af, om en yderligere reduktion af grænseværdierne er mulig.

(19) Prøveudtagningen af asbest bør afspejle arbejdstagerens personlige eksponering for asbest. Der bør derfor udtages prøver med jævne mellemrum under specifikke driftsfaser i repræsentative og realistiske situationer, hvor arbejdstagerne udsættes for asbeststøv.

(20) Under hensyntagen til de krav om minimering af eksponering, der er fastsat i direktiv 2009/148/EF og 2004/37/EF, bør arbejdsgiverne sikre, at de risici, der er forbundet med arbejdstagernes eksponering for asbest under arbejdet, reduceres til et minimum og under alle omstændigheder til et så lavt niveau som teknisk muligt.

(21) Der er behov for særlige kontrolforanstaltninger og forholdsregler for arbejdstagere, der udsættes for eller kan blive udsat for asbest, herunder ved hjælp af avanceret teknologi, for at sænke koncentrationen af asbestfibre i luften til et så lavt niveau under grænseværdien, som det er teknisk muligt, ved hjælp af foranstaltninger såsom støvudsugning ved kilden og rengøring og vedligeholdelse af lokalerne. I forbindelse med arbejde i lukkede rum er der behov for særlige foranstaltninger til beskyttelse af arbejdstagerne såsom støvfjernelse, tilførsel af frisk luft og anvendelse af HEPA-filtre. At underkaste arbejdstagerne en dekontamineringsprocedure og øge de tilhørende krav til uddannelse er vigtige elementer for i væsentlig grad at bidrage til at mindske de risici, der er forbundet med en sådan eksponering.

(22) Forebyggende foranstaltninger til beskyttelse af sundheden for arbejdstagere, der udsættes for asbest, og medlemsstaternes tilsagn om at overvåge deres sundhed er vigtige, navnlig videreførelsen af helbredskontrollen efter eksponeringens ophør. Bilag I til direktiv 2009/148/EF som vedrører den kliniske undersøgelse af arbejdstagere bør ajourføres i lyset af den aktuelle viden om sygdomme, der kan forårsages af eksponering for asbest. Det er vigtigt, at bilag I revideres regelmæssigt for at afspejle udviklingen i den videnskabelige viden.

([10]) Europa-Parlamentets beslutning af 20. oktober 2021 med henstillinger til Kommissionen om beskyttelse af arbejdstagere mod asbest (EUT C 184 af 5.5.2022, s. 45).

(23) Et anmeldelsessystem er vigtigt for at give medlemsstaternes kompetente myndigheder mulighed for at føre tilsyn med arbejder, hvor asbest kan blive forstyrret, og i givet fald gøre det muligt for de kompetente myndigheder at gribe ind for at sikre, at de berørte arbejdstagere beskyttes.

(24) Arbejdsgiverne bør tage alle nødvendige skridt til at udpege formodede asbestholdige materialer, om nødvendigt ved at indhente oplysninger fra ejerne af lokalerne samt andre informationskilder, herunder relevante protokoller. Hvis der ikke foreligger sådanne oplysninger, bør arbejdsgiveren sikre, at der foretages en undersøgelse af en kvalificeret fagperson i overensstemmelse med national ret og praksis af forekomsten af asbestholdige materialer og bør indhente resultatet af en sådan undersøgelse, inden arbejdet påbegyndes. På grundlag af de modtagne oplysninger bør arbejdsgiveren inden påbegyndelsen af ethvert projekt til fjernelse af asbest eller af nedrivnings-, vedligeholdelses- eller renoveringsarbejde registrere oplysninger om forekomsten eller den formodede forekomst af asbest i bygninger, skibe, luftfartøjer eller andre anlæg, der er bygget, før medlemsstatens asbestforbud trådte i kraft. Det er vigtigt, at arbejdsgivere formidler disse oplysninger til arbejdstagere, der kan blive udsat for asbest som følge af at arbejde med det, som følge af vedligeholdelsesarbejde eller som følge af andre aktiviteter. Identificeringen af asbestholdige materialer bør ikke fritage arbejdsgiveren fra kravet om at foretage en risikovurdering som fastsat i nærværende direktiv.

(25) Direktiv 2009/148/EF bør ajourføres regelmæssigt med henblik på at tage højde for den seneste videnskabelige viden og tekniske udvikling. Enhver sådan ajourføring bør tage hensyn til en vurdering af forskellige typer asbestfibre og deres sundhedsskadelige virkninger. I forbindelse med den næste evaluering i henhold til nævnte direktivs artikel 22 bør Kommissionen vurdere, hvorvidt der er behov for at udvide nævnte direktivs anvendelsesområde, navnlig til erionit, riebeckit, winchit, richterit og fluoro-edenit, samt hvorvidt der er behov for yderligere foranstaltninger for at sikre beskyttelse mod sekundær eksponering for asbest på arbejdspladsen. Kommissionen bør efter høringen af arbejdsmarkedets parter forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport med resultaterne af sin vurdering. Rapporten bør, hvor det er relevant, ledsages af et lovgivningsforslag om ændring af direktiv 2009/148/EF i overensstemmelse hermed.

(26) Der er behov for at yde tilstrækkelig og målrettet teknisk støtte for at hjælpe arbejdsgivere, navnlig små og mellemstore virksomheder, med at gennemføre dette direktiv.

(27) Virksomheder bør, inden de foretager arbejde, der indebærer nedrivning eller fjernelse af asbest, fra de kompetente myndigheder indhente tilladelser, som kan fornyes i overensstemmelse med national ret og praksis.

(28) Brandmænd og ansatte i beredskabstjenester risikerer at blive udsat for asbest under deres arbejde. Det er derfor vigtigt, at disse arbejdstageres arbejdsgivere i overensstemmelse med dette direktiv vurderer arbejdstagernes risiko for at blive udsat for asbest, og at de træffer de nødvendige foranstaltninger til at beskytte disse arbejdstageres sikkerhed og sundhed. For at støtte arbejdsgiverne i at træffe sådanne foranstaltninger er det vigtigt, at Kommissionen udarbejder retningslinjer, som tager hensyn til de særlige forhold, der gør sig gældende for disse arbejdstageres aktiviteter, og til oplysningerne om risiciene ved deres eksponering. Disse retningslinjer bør bygge på bedste praksis i medlemsstaterne og på høring af relevante interessenter. Til dette formål bør der ligeledes etableres en mere systematisk udveksling af bedste praksis på tværs af medlemsstaterne.

(29) Det er vigtigt, at Kommissionen i samarbejde med ACSH senest to år fra datoen for dette direktivs ikrafttræden udarbejder og udsteder retningslinjer for at støtte gennemførelsen af dette direktiv. Disse retningslinjer bør, hvor det er relevant, omfatte sektorspecifikke løsninger. Disse retningslinjer bør også omfatte oplysninger til arbejdsgiverne om, at fjernelse af asbest eller asbestholdige materialer skal prioriteres frem for andre former for håndtering af asbest, når risikoen for eksponering for asbest eller asbestholdige materialer vurderes. Retningslinjerne bør, hvis det er relevant, revideres hvert femte år, navnlig i lyset af den teknologiske og videnskabelige udvikling inden for asbestidentifikation, -måling og -advarselsteknologi.

(30) Ruslands angrebskrig mod Ukraine medfører ikke blot lidelser for det ukrainske folk, men også betragtelige skader på infrastruktur, boliger og det bebyggede miljø i almindelighed. Eftersom Ukraine først forbød brug af asbest i 2017, indebærer den kommende genopbygning af landet en betydelig risiko for arbejdstagerne, navnlig for dem, der håndterer murbrokker. Det er derfor vigtigt, at arbejdsgiverne tager behørigt hensyn til risiciene for arbejdstagernes eksponering for asbest i forbindelse med genopbygningsarbejde i tredjelande.

(31) I lyset af den kommende stigning i varmerenoveringer af bygninger er det afgørende at støtte forskning og udvikling for at sikre den bedst mulige beskyttelse af arbejdstagere, der er eller kan blive eksponeret for asbest.

(32) Målet for dette direktiv, nemlig at beskytte arbejdstagerne mod farerne for deres sundhed og sikkerhed, som skyldes eller kan opstå som følge af eksponering for asbest under arbejdet, herunder forebyggelse af sådanne farer, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af dette direktivs omfang og virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.

(33) Direktiv 2009/148/EF bør derfor ændres i overensstemmelse hermed —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

Artikel 1

Ændringer af direktiv 2009/148/EF

I direktiv 2009/148/EF foretages følgende ændringer:

1) I artikel 1, stk. 1, tilføjes følgende afsnit:

»Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF (*) finder anvendelse, når de er gunstigere for arbejdstagernes sundhed og sikkerhed under arbejdet.

_____

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/37/EF af 29. april 2004 om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer, mutagener eller reproduktionstoksiske stoffer (sjette særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i Rådets direktiv 89/391/EØF) (EUT L 158 af 30.4.2004, s. 50).«

2) Artikel 2 affattes således:

»*Artikel 2*

I dette direktiv forstås ved »asbest« følgende silikater med fiberstruktur, der er klassificeret som kræftfremkaldende stoffer 1A i henhold til bilag VI, del 3, til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 (*):

a) asbest, actinolit, CAS-nr. (**) 77536-66-4

b) asbest, amosit (grunerit), CAS-nr. 12172-73-5

c) asbest, anthophyllit, CAS-nr. 77536-67-5

d) asbest, chrysotil, CAS-nr. 12001-29-5

e) asbest, crocidolit, CAS-nr. 12001-28-4

f) asbest, tremolit, CAS-nr. 77536-68-6.

_____

(*) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

(**) Nummer i Chemical Abstract Service (CAS).«

3) I artikel 3 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 2 affattes således:

»2. For ethvert arbejdsområde, hvor der er fare for at blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal denne fare vurderes på en sådan måde, at det kan fastslås, hvordan og i hvilket omfang arbejdstagerne udsættes for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, og at man kan prioritere fjernelse af asbest eller asbestholdige materialer frem for andre former for asbesthåndtering.«

b) Indledningen i stk. 3 affattes således:

»3. Såfremt der er tale om sporadisk eksponering af arbejdstagerne, og den er af svag intensitet, og hvis resultaterne af den i denne artikels stk. 2 omhandlede risikovurdering klart viser, at den relevante grænseværdi, som er fastsat i artikel 8, ikke vil blive overskredet i luften i arbejdsområdet, kan medlemsstaterne fravige artikel 4, når det drejer sig om arbejde:«

4) Artikel 4, stk. 3, andet afsnit, affattes således:

»Anmeldelsen skal mindst omfatte en kort beskrivelse af:

a) arbejdsstedets beliggenhed og, hvis det er relevant, de specifikke områder, hvor arbejdet skal udføres

b) den asbesttype og asbestmængde, der arbejdes med

c) arbejdsområderne og de anvendte metoder, herunder med hensyn til beskyttelse og dekontaminering af arbejdstagere, bortskaffelse af affald og, hvis det er relevant, luftudskiftning ved arbejde, der foregår i lukkede rum

d) antallet af berørte arbejdstagere, en liste over de arbejdstagere, der kan forventes at blive udpeget til at arbejde på det pågældende sted, arbejdstagernes individuelle uddannelsescertifikater, og datoen for den seneste vurdering af arbejdstagernes sundhedstilstand i henhold til artikel 18

e) datoen for arbejdets påbegyndelse og varigheden af dette

f) de foranstaltninger, der er truffet for at begrænse arbejdstagernes eksponering for asbest, herunder en redegørelse for det anvendte udstyr.

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder i overensstemmelse med national ret ikke opbevarer de oplysninger, der er omhandlet i andet afsnit, litra d), længere end nødvendigt for at sikre, at arbejdstagere, der udfører asbestrelateret arbejde, er ordentligt uddannet, under behørig hensyntagen til de langsigtede virkninger af asbest for arbejdstagernes sundhed.«

5) Artikel 6 affattes således:

»*Artikel 6*

For alle aktiviteter, som omhandles i artikel 3, stk. 1, skal arbejdstagernes eksponering for støv fra asbest eller asbestholdige materialer på arbejdsstedet nedsættes til et minimum og under alle omstændigheder til et niveau, der er så lavt, som det er teknisk muligt, under den relevante grænseværdi, som er fastsat i artikel 8, idet der navnlig træffes følgende foranstaltninger:

a) Antallet af arbejdstagere, der udsættes for eller kan blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal begrænses mest muligt.

b) Arbejdsprocesserne skal være udformet således, at de ikke forårsager frembringelse af asbeststøv, eller, hvis dette ikke viser sig muligt, således at der ikke forekommer udslip af asbeststøv i luften, ved at træffe foranstaltninger såsom:

i) fjernelse af asbeststøv

ii) udsugning af asbeststøv ved kilden

iii) kontinuerlig sedimentering af asbestfibre i luften.

ba) Arbejdstagerne skal gennemgå en passende dekontamineringsprocedure.

bb) Ved arbejde, der udføres i lukkede rum, skal der sikres tilstrækkelig beskyttelse.

c) Alle lokaler og alt udstyr, hvori eller hvormed bearbejdning af asbest finder sted, skal kunne rengøres og vedligeholdes effektivt og jævnligt og skal løbende rengøres og vedligeholdes.

d) Asbest eller støvdannende asbestholdige materialer oplagres og transporteres i egnet lukket emballage.

e) Affald, bortset fra affald fra udvindingsvirksomhed, skal hurtigst muligt samles og fjernes fra arbejdsstedet i egnet lukket emballage, der mærkes med oplysning om, at den indeholder asbest, og skal derpå behandles i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF (*).

_____

(*) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF af 19. november 2008 om affald og om ophævelse af visse direktiver (EUT L 312 af 22.11.2008, s. 3).«

6) I artikel 7 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 og 2 affattes således:

»1. På grundlag af en indledende risikovurdering og for at sikre overholdelsen af den relevante grænseværdi, der er fastsat i artikel 8, foretages der regelmæssigt måling af koncentrationen af asbestfibre i luften på arbejdsstedet under specifikke driftsfaser.

2. Prøveudtagningen skal afspejle, i hvilket omfang arbejdstageren personligt er udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer.«

b) Stk. 5 affattes således:

»5. Prøveudtagningen skal være af en sådan varighed, at der kan konstateres en påvirkning, som efter at være blevet tidsmæssigt vægtet enten ved måling eller beregning er repræsentativ for en referenceperiode på otte timer (ét skift).«

c) Stk. 6 affattes således:

»6. Optællingen af fibre skal udføres ved hjælp af elektronmikroskopi eller en anden alternativ metode, der giver tilsvarende eller mere nøjagtige resultater.«

d) Følgende stykke tilføjes:

»7. Ved den i stk. 1 omhandlede måling af asbestfibre i luften tages kun fibre, der er længere end fem mikrometer og tyndere end tre mikrometer, og hvor forholdet længde/tykkelse er større end 3:1, i betragtning.

Uanset dette stykkes første afsnit tages med henblik på artikel 8, stk. 2, litra a), også fibre med en tykkelse på under 0,2 mikrometer i betragtning fra den 21. december 2029.«

7) Artikel 8 affattes således:

»*Artikel 8*

1. Indtil den 20. december 2029 sikrer arbejdsgiverne, at ingen arbejdstager udsættes for en koncentration af asbest i luften, der overstiger 0,01 fibre pr. cm^3 udregnet i forhold til et tidsvægtet gennemsnit (TWA) på otte timer.

2. Fra den 21. december 2029 sikrer arbejdsgiverne, at ingen arbejdstager udsættes for en koncentration af asbest i luften, der overstiger:

a) 0,01 fibre pr. cm^3 udregnet som et TWA på otte timer, jf. artikel 7, stk. 7, andet afsnit, eller

b) 0,002 fibre pr. cm^3 udregnet som et TWA på otte timer.

3. Medlemsstaterne sikrer, at arbejdsgiverne er omfattet af mindst én af grænseværdierne, der er fastsat i stk. 2.«

8) I artikel 10 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 affattes således:

»1. Såfremt den i artikel 8 fastsatte relevante grænseværdi overskrides, eller der er grund til at tro, at asbestholdige materialer, som ikke er identificeret, inden arbejdet påbegyndtes, er blevet påvirket, så der er blevet skabt støv, indstilles arbejdet straks.

Arbejdet i det berørte område må først fortsætte, når der er truffet egnede foranstaltninger til beskyttelse af de berørte arbejdstagere.

Såfremt den i artikel 8 fastsatte relevante grænseværdi overskrides, skal årsagerne til overskridelsen påvises, og der skal hurtigst muligt træffes foranstaltninger til afhjælpning af situationen.«

b) Stk. 3 affattes således:

»3. Såfremt eksponeringen ikke kan nedbringes med andre midler, og grænseværdien gør det nødvendigt at bære individuelt åndedrætsværn, må dette ikke skulle bæres konstant, og den enkelte arbejdstagers anvendelse af sådant værn skal begrænses til det strengt nødvendige. Under arbejde, hvor der skal bæres individuelt åndedrætsværn, skal der holdes hvilepauser, som fastsættes under hensyntagen til den fysiske og klimabetingede belastning og, hvor det er relevant, efter aftale med arbejdstagerne og/eller deres repræsentanter i virksomheden eller anlægget i overensstemmelse med national lovgivning og praksis.«

9) Artikel 11, stk. 1, affattes således:

»Inden nedrivning, vedligeholdelse eller renovering påbegyndes i bygninger, der er opført før medlemsstatens asbestforbuds ikrafttræden, tager arbejdsgiverne alle nødvendige skridt til at fastslå, hvilke materialer der kan formodes at indeholde asbest, navnlig ved at indhente oplysninger hos ejerne af bygningerne, fra andre arbejdsgivere og fra andre kilder, herunder relevante protokoller. Hvis der ikke foreligger sådanne oplysninger, sikrer arbejdsgiveren, at en kvalificeret fagperson i overensstemmelse med national ret og praksis undersøger forekomsten af asbestholdige materialer og indhenter resultatet af en sådan undersøgelse, inden arbejdet påbegyndes. Arbejdsgiveren stiller — efter anmodning og udelukkende med henblik på at opfylde den i dette stykke fastsatte forpligtelse — alle oplysninger, der er indhentet inden for rammen af en sådan undersøgelse, til rådighed for en anden arbejdsgiver.«

10) I artikel 12, stk. 1, foretages følgende ændringer:

a) Indledningen affattes således:

»For så vidt angår aktiviteter som nedrivning, fjernelse af asbest, reparation og vedligeholdelse, hvor det kan forudses, at den relevante grænseværdi, der er fastsat i artikel 8, kan forventes overskredet på trods af alle mulige forebyggende tekniske foranstaltninger til begrænsning af indholdet af asbest i luften, skal arbejdsgiveren træffe foranstaltninger til sikring af, at arbejdstagerne beskyttes under disse aktiviteter, navnlig ved at:«

b) Litra a) affattes således:

»a) Arbejdstagerne får udleveret egnede personlige værnemidler, som skal bæres, som skal håndteres hensigtsmæssigt og som, navnlig for så vidt angår åndedrætsværn, skal tilpasses individuelt, herunder ved at kontrollere, at de passer, i overensstemmelse med Rådets direktiv 89/656/EØF (*).

(*) Rådets direktiv 89/656/EØF af 30. november 1989 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes brug af personlige værnemidler under arbejdet (tredje særdirektiv i henhold til artikel 16, stk. 1, i direktiv 89/391/EØF) (EFT L 393 af 30.12.1989, s. 18).«

c) Litra c) affattes således:

»c) Det undgås, at støv fra asbest eller asbestholdige materialer spredes uden for lokalerne/arbejdsområdet, og ved arbejde, der udføres i lukkede rum, skal disse være lufttætte og ventileret ved hjælp af mekanisk udsugning.«

11) Artikel 13, stk. 2, andet afsnit, litra c), affattes således:

»c) Når nedrivningsarbejdet eller arbejdet med at fjerne asbesten er tilendebragt, må det i overensstemmelse med national ret og praksis sikres, at der ikke er risici for eksponering for asbest på arbejdsstedet, inden andre aktiviteter genoptages.«

12) I artikel 14 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 2 affattes således:

»2. Uddannelsens indhold skal være let forståeligt for arbejdstagerne. De skal herved sættes i stand til at erhverve sig de nødvendige kundskaber og færdigheder med hensyn til forebyggelse og sikkerhed i overensstemmelse med gældende national ret og praksis der, hvor arbejdet finder sted.«

b) Stk. 3 affattes således:

»3. Minimumskravene med hensyn til indhold, varighed og hyppighed af den uddannelse, der gives i henhold til denne artikel, og dokumentationen herfor, er fastlagt i bilag Ia.«

13) Artikel 15 affattes således:

»*Artikel 15*

1. Virksomheder, der har til hensigt at udføre arbejde i form af nedrivning eller fjernelse af asbest, skal inden arbejdets påbegyndelse indhente en tilladelse fra den kompetente myndighed. Med henblik herpå skal de som minimum forelægge den pågældende kompetente myndighed bevis for overholdelse af artikel 6 og certifikater for gennemført uddannelse i overensstemmelse med artikel 14 og bilag Ia.

2. Medlemsstaterne gør listen over virksomheder, der har opnået en tilladelse i henhold til stk. 1, offentligt tilgængelig i overensstemmelse med national ret og praksis.«

14) I artikel 18 udgår stk. 1.

15) Følgende artikel indsættes:

»*Artikel 18c*

1. Kommissionen vurderer i forbindelse med den næste evaluering i overensstemmelse med artikel 22, hvorvidt der er behov for at ajourføre den i artikel 2 fastsatte liste over silikater med fiberstruktur på grundlag af videnskabelig viden samt for yderligere foranstaltninger til at sikre beskyttelse mod sekundær eksponering for asbest under arbejdet.

2. Efter den i denne artikels stk. 1 omhandlede evaluering og efter høring af ACSH vurderer Kommissionen, hvorvidt det er hensigtsmæssigt eller nødvendigt at ajourføre den i artikel 2 fastsatte liste over silikater med fiberstruktur. Kommissionen vurderer navnlig, hvorvidt det er hensigtsmæssigt at medtage yderligere silikater med fiberstruktur såsom erionit, riebeckit, winchit, richterit og fluoro-edenit i anvendelsesområdet for dette direktiv, samt hvorvidt det er hensigtsmæssigt at vedtage yderligere foranstaltninger for at sikre beskyttelse mod sekundær eksponering for asbest under arbejdet. Kommissionen forelægger, hvor det er relevant, Europa-Parlamentet og Rådet lovgivningsmæssige forslag i den forbindelse.«

16) I artikel 19 foretages følgende ændringer:

a) Stk. 1 udgår.

b) Stk. 2 affattes således:

»2. Arbejdsgiveren registrerer oplysninger om de arbejdstagere, der deltager i det i artikel 3, stk. 1, omhandlede arbejde, i en protokol. Disse oplysninger skal omfatte angivelse af arten og varigheden af deres arbejde samt den eksponering, der er forbundet hermed. Den læge og/eller den myndighed, der har ansvaret for lægetilsynet, har adgang til denne protokol. Arbejdstagerne har adgang til sine egne personlige resultater i denne protokol. Arbejdstagerne og/eller disses repræsentanter har adgang til kollektive og anonyme oplysninger i denne protokol.«

17) Artikel 21 affattes således:

»*Artikel 21*

Medlemsstaterne fører en protokol over alle tilfælde af lægeligt diagnosticerede asbestrelaterede erhvervssygdomme. Bilag I indeholder en vejledende liste over sygdomme, der kan forårsages af eksponering for asbest.«

18) Følgende artikel indsættes:

»*Artikel 22a*

1. Kommissionen vurderer senest den 31. december 2028, om det på grundlag af medlemsstaternes rapporter, der er indsendt i henhold til artikel 22, tilgængeligheden af videnskabelig dokumentation, den tekniske udvikling og forholdet mellem nye analysemetoder og grænseværdiens numeriske værdi vil være muligt at sænke grænseværdierne yderligere.

2. Kommissionen yder passende teknisk støtte til arbejdsgivere med at opfylde kravene i dette direktiv og oplyser om relevante EU-midler med henblik på at bistå medlemsstaterne med at gøre bedst mulig brug af og lette adgangen til disse midler, navnlig for små og mellemstore virksomheder, herunder mikrovirksomheder.«

19) Bilag I, punkt 1, affattes således:

»1. Ifølge den nuværende viden kan det fastslås, at eksponering for frie asbestfibre som minimum kan fremkalde følgende lidelser:

— asbestose

— mesotheliom

— lungekræft

— mave- og tarmkræft

— strubekræft

— kræft i æggestokkene

— ikkeondartede pleurasygdomme.«

20) Teksten fastsat i bilaget til dette direktiv indsættes som bilag Ia.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 21. december 2025. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

2. Uanset denne artikels stk. 1 sætter medlemsstaterne de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme artikel 1, nr. 6), litra c) og d), (for så vidt angår artikel 7, stk. 7, andet afsnit, i direktiv 2009/148/EF) og nr. 7) (for så vidt angår artikel 8, stk. 2 og 3, i direktiv 2009/148/EF), i kraft senest den 21. december 2029. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Medlemsstaterne udfører, indtil de sætter love og administrative bestemmelser i kraft i henhold til første afsnit, optælling af fibre, så vidt muligt ved hjælp af PCM, i overensstemmelse med den metode, der anbefaledes i 1997 af Verdenssundhedsorganisationen, eller ved hjælp af enhver anden metode, der giver tilsvarende eller mere nøjagtige resultater.

3. De love og bestemmelser, som er omhandlet i stk. 1 og 2, skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale love og bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 3

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 4

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 22. november 2023.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
R. METSOLA	P. NAVARRO RÍOS
Formand	*Formand*

BILAG

»BILAG Ia

Minimumskrav til uddannelse

Arbejdstagere, der udsættes for eller kan forventes at blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal modtage obligatorisk uddannelse, der som minimum opfylder følgende krav:

1) Uddannelsen skal gives ved et ansættelsesforholds begyndelse, og når der konstateres behov for yderligere uddannelse.

2) Uddannelsens varighed skal være passende i forhold til de berørte arbejdstageres opgaver.

3) Uddannelsen skal gennemføres af en instruktør, hvis kvalifikationer er anerkendt i overensstemmelse med national ret og praksis.

4) Hver arbejdstager, der har deltaget i uddannelsen på tilfredsstillende vis, modtager et uddannelsescertifikat, som angiver alt det følgende:

   a) datoen for uddannelsen

   b) uddannelsens varighed

   c) uddannelsens indhold

   d) uddannelsens sprog

   e) navnet på den instruktør og/eller den institution, der udbød uddannelsen, samt deres kvalifikationer og kontaktoplysninger.

5) Arbejdstagere, der udsættes for eller kan forventes at blive udsat for støv fra asbest eller asbestholdige materialer, skal som minimum modtage teoretisk og praktisk uddannelse i følgende:

   a) den gældende ret i den medlemsstat, hvor arbejdet udføres

   b) asbests egenskaber og indvirkning på sundheden, herunder også synergivirkningerne ved rygning

   c) produkt- eller materialetyper, der kan formodes at indeholde asbest

   d) aktiviteter, der kan medføre eksponering for asbest, og vigtigheden af forebyggende kontrolforanstaltninger for at mindske en sådan eksponering

   e) sikre arbejdsmetoder, kontrol og værnemidler

   f) formål med og valg af værnemidler samt begrænsninger ved og korrekt anvendelse af sådanne, navnlig med hensyn til åndedrætsværn

   g) nødprocedurer

   h) procedurer for dekontaminering

   i) bortskaffelse af affald

   j) krav om lægetilsyn.

   Uddannelsen skal i så høj grad som muligt tilpasses til arbejdstagernes erhvervs karakteristika og dets specifikke opgaver og arbejdsmetoder.

6) Arbejdstagere, der udfører arbejde med nedrivning eller fjernelse af asbest, skal ud over den uddannelse, der er fastsat i henhold til nr. 5), modtage uddannelse i anvendelse af teknologisk udstyr og maskiner til begrænsning af frigivelse og spredning af asbestfibre under arbejdsprocesserne i overensstemmelse med dette direktiv.«